

नामांक

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

No. of Questions — 9

No. of Printed Pages — 3

VU—22-1—Shukla Yajurved I**वरिष्ठ उपाध्याय परीक्षा, 2010**

शुक्ल यजुर्वेद

प्रथमपत्रम्

समय : 3 $\frac{1}{4}$ घण्टे

पूर्णांक : 40

परीक्षार्थिभ्यः सामान्यनिर्देशाः

- (1) परीक्षार्थिभिः सर्वप्रथमं स्वप्रश्नपत्रोपरि नामाङ्कः अनिवार्यतः लेख्यः ।
- (2) सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः ।
- (3) प्रत्येक प्रश्नस्योत्तरमुत्तरपुस्तिकायामेव देयम् ।
- (4) प्रत्येक प्रश्नभागस्योत्तरं क्रमानुसारमेकत्रैव लेखितव्यम् ।
- (5) प्रथम प्रश्नस्य चत्वारः (i, ii, iii एवं iv) भागाः सन्ति । प्रत्येक भागस्य उत्तरस्य चत्वारः (अ, ब, स एवं द) विकल्पाः सन्ति । समुचित विकल्पस्य उत्तराक्षरं उत्तर-पुस्तिकायां निम्नलिखित तालिकां निर्माय एकस्मिन् स्थाने एव लेखनीयानि ।

प्रश्न क्रमाङ्कः	समुचित उत्तराक्षरम्
1. (i)	
1. (ii)	
1. (iii)	
1. (iv)	

बहुविकल्पाः प्रश्नाः—

1. (i) “तद्विष्णोः परमं पदं” इति मन्त्रः कस्य अध्यायस्य विद्यते ?
 (अ) 6 (ब) 7
 (स) 8 (द) 5. 1
- (ii) पारस्करगृह्यसूत्रस्य कः रचयिता ?
 (अ) आश्वलायनः (ब) गौतमः
 (स) पारस्करः (द) गोभिलः । 1
- (iii) वेददीपभाष्यस्य कः कर्ता ?
 (अ) महीधरः (ब) उव्वटः
 (स) सायणः (द) मोक्षमूलरः । 1
- (iv) शुक्लयजुर्वेदस्य श्रौतसूत्रमस्ति
 (अ) कात्यायन श्रौतसूत्रम् (ब) आश्वलायन श्रौतसूत्रम्
 (स) आपस्तम्ब श्रौतसूत्रम् (द) द्राह्यायन श्रौतसूत्रम् । 1

अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः —

2. “घृतं घृतपावानः” इति मन्त्रः कस्य अध्यायास्य विद्यते ? 1
3. “वाचस्पतये पवस्व” इति मन्त्रः सस्वरो लेखनीयः । 1
4. “द्रुता वृत्ति” कदा प्रयोजनीया ? 1
5. हस्तदोषाः कति सन्ति ? 1

लघूत्तरीयाः प्रश्नाः (भाग - 1)

6. (i) “वाचं ते शुन्धामि” इति मन्त्रं विलिख्य स्वरो विधेयः । 1
- (ii) “अग्ने नय सुपथा” इति मन्त्रः सस्वरः पूरणीयः । 1
- (iii) “ओमासश्चर्षणीधृतो” इति मन्त्रः सस्वरः पूरणीयः । 1
- (iv) “विश्वकर्मन् हविषा” इति मन्त्रः सस्वरो लेखनीयः । 1
- (v) “कुत्र कियान् विलम्बः करणीयः” इति विवेचयत । 1
- (vi) संहितापाठधारणस्य किं फलम् ? 1
- (vii) जात्याद्यषविधस्वराणां नामानि लिखत । 1
- (viii) के अन्तःस्थवर्णाः तेषां नामानि लिखत । 1

लघूत्तरीयाः प्रश्नाः (भाग - 2)

7. (i) “विष्णोः कर्मणि पश्यत” इत्यतः द्वौ मन्त्रौ सस्वरौ पूरणीयौ । 2
- (ii) “हृदे त्वा मनसे त्वा” इत्यारभ्य द्वौ मन्त्रौ सस्वरौ लेखनीयौ । 2
- (iii) “अथं वां मित्रावरुणः” इत्यतः द्वौ मन्त्रौ सस्वरौ पूरणीयौ । 2
- (iv) “कदाचन स्तरीरसि” इत्यतः द्वौ मन्त्रौ सस्वरौ लेखनीयौ । 2
- (v) उदात्तादिस्वराणां का देवता ? इति लिखत । 2
- (vi) मात्राकालस्य परिचयो देयः । 2
- (vii) जिह्वाग्रे विद्या कदा आगच्छति ? 2
- (viii) विद्याग्रहणे के असमर्थाः ? 2

निबन्धात्मकाः प्रश्नाः

8. अधस्तनयोः पद्ययोः एकस्य शिक्षानुसारं व्याख्या कार्या — 4
- (क) सप्रसन्नमना भूत्वा किञ्चिन्नम्रस्त्वधोमुखः ।
निवेश्य दृष्टिं हस्ताग्रे शास्त्रार्थमनुचिन्तयेत् ॥
- (ख) यादृशी रत्नवर्णाभा जपायाः कुसुमेऽथवा ।
तादृशं रञ्जयेद् वर्णं प्रान्ते नासिक्यमाचरेत् ॥
9. “रेवतीरमध्वं बृहस्पते” इत्यतः त्रयो मन्त्राः सस्वराः लेखनीयाः । 4

अथवा

“यस्मान्न जातः परो” इत्यारभ्य त्रयो मन्त्राः सस्वराः लेखनीयाः ।

